

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W ŁASKU**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU ŁASKIEGO
ZA 2023 ROK**

Łask, luty 2024

Spis treści

WSTĘP.....	2
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	3
Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	8
Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	12
Ocena stanu sanitarnego w zakresie higieny komunalnej.....	18
Placówki oświatowo-Wychowawcze wszystkich typów.....	26
Ocena stanu sanitarnego w zakresie higieny pracy.....	35
Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi	40
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	41
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	42
Podsumowanie.....	48

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r. było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z planem zasadniczych zadań na rok 2023 r. obejmującym zadania priorytetowe, statutowe oraz plan kontroli obiektów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania na terenie powiatu łaskiego z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinny spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE EPIDEMIOLOGII

Do głównych zadań Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Łasku w roku 2023 należały:

1. nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych oraz gospodarowanie szczepionkami,
2. monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń,
3. sprawowanie nadzoru nad stanem sanitarnym podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie.
4. prowadzenie bieżącej działalności przeciwepidemicznej, w szczególności w zakresie chorób występujących ogniskowo, stanowiących szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów UE oraz państw sąsiadujących.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku, działając na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, podejmował liczne działania w celu zapobiegania szerzenia się zakażeń, w tym prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, opracowywaniem ognisk zakażeń. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH

Program SENTINEL

Na polecenie Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego od 18 do 35 tygodnia 2023 r. Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łasku, we współpracy z Samodzielnym Publicznym Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Buczku oraz Gminnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łasku, brały udział w programie „*Sentinel*” dotyczącym nadzoru nad grypą oraz SARS CoV-2.

Zachorowania na odrę.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na odrę.

Ogniska epidemiczne.

W 2023 roku zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne związane z zachorowaniem na SARS COV-2 pacjentów hospitalizowanych w Szpitalu Powiatowe Sp. z o. o. Szpitalu w Łasku.

Personel szpitala wdrożył niezbędne procedury, by ustabilizować sytuację epidemiologiczną w podmiocie.

OPW

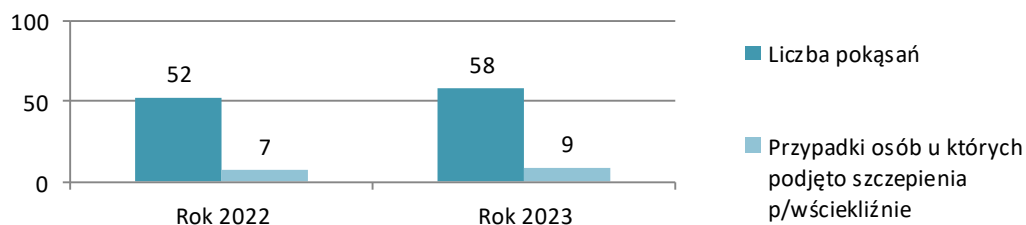
Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat.

W związku z kontynuacją Programu Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącego eradykacji zachorowań na poliomielitis Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi czynny monitoring zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14 oraz nadzoruje działania profilaktyczne w zakresie wykonania szczepień ochronnych przeciwko poliomielitis. W omawianym okresie nie stwierdzono zachorowania.

Pokąsania przez zwierzęta

W roku 2023 przeprowadzono 58 wywiadów w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, u 9 osób podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie ze wskazań lekarskich. W omawianym okresie na terenie naszego powiatu nie stwierdzono przypadków zachorowania na wściekliznę u ludzi.

Liczba pokąsań / przypadki osób u których podjęto szczepienia p/wściekliznie – powiat łaski

Zachorowania na gruźlicę

W roku 2023 odnotowano 5 przypadków, osób chorych na gruźlicę płuc.

Ilość zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu z rokiem ubiegłym:

	2022	2023
Grypa/grypopodobne	5056	8454
Grypa potwierdzona testem antygenowym	0	41
Zakażenie wirusem RSV	0	3
Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	1772	327
Campylobacter	0	1
Bąblowica	0	1
Salmonella	11	8
Clostridium Difficile	29	26
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	3	1
Rotawirusy	56	3
Norowirusy	2	5
Adenowirusy	5	3
Biegunka i zapalenie jelitowo-żołądkowe	6	22
Świnka	1	2
Borelioza	4	28
Styczność/ narażenie na wściekliznę - (osoby, które podjęły szczepienia)	7	9
Ospa wietrzna	68	214
WZW B	6	4
WZW C	1	6
Nowo wykryte zakażenie HIV	4	2
Streptococcus Pneumoniae, inwazyjna (posocznica + zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.	1	0
Rzeżączka	0	1
Kiła	5	3
Jersinioza	1	1
Gardioza	2	0
Krztusiec	1	4
Róża	0	1
Płonica	4	25
Bakteryjne Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	1	2

Wirusowe zakażenie jelitowe nieokreślone	1	4
---	---	---

SZCZEPIENIA OCHRONNE

Na terenie powiatu łaskiego w roku 2023, prowadzony był nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz współpraca z podmiotami działalności leczniczej, wykonującymi szczepienia ochronne i zalecane. Warto podkreślić, iż dbając o zaszczepienie wszystkich podlegających temu obowiązkowi w powiecie, kształtuje się odporność zbiorowiskową populacji powiatu na zachorowania. Uodpornienie dzieci, młodzieży i osób dorosłych wykonywane jest w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych, który ogłaszany jest corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu w dzienniku urzędowym Ministra właściwego do spraw Zdrowia, natomiast wymagalność obowiązku, zgodnie z wiekiem, wynika wprost z przepisów prawa zamieszczonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych z dnia 27 września 2023 r.

W 2023 roku w ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych zaplanowano działalność kontrolną obejmującą 12 punktów szczepień. W kwietniu swoją działalność rozpoczął nowy podmiot leczniczy, Medyk Plus E. Bąkowska-Orlewska Spółka Jawna w Widawie przy ulicy Nowy Rynek 2, przychodnia lekarska wraz z punktem szczepień.

Wykonano 16 kontroli zgodnie z harmonogramem, jedną kontrolę tematyczną w związku z otwarciem nowej placówki, jedną sprawdzającą realizację zaleceń oraz jedną interwencyjną w związku ze zdarzeniem przerywającym ciągłość łańcucha chłodniczego w wyniku wyładowania atmosferycznego.

Kryteria kontroli obejmowały m.in.: ocenę stanu sanitarno-higienicznego punktów szczepień, realizację Programu Szczepień Ochronnych (PSO), zachowanie łańcucha chłodniczego w obiekcie i w trakcie transportu preparatów szczepionkowych z PSSE w Łasku, obowiązujące procedury, prowadzenie rejestrów oraz sposób prowadzenia dokumentacji medycznej w związku z przeprowadzonymi szczepieniami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższych zakresach, wszystkie podmioty realizują szczepienia obowiązkowe oraz zalecane, zgodnie z obowiązującym PSO, każdy z punktów szczepień posiada elektroniczny monitoring temperatury w chłodni z preparatami szczepionkowymi, rejestrujący dane o pomiarach w trybie 24/7 oraz posiada wyposażenie transportowe zapewniające utrzymanie łańcucha chłodniczego (termotorby, wkłady chłodnicze, termometry). Placówki prowadzą na bieżąco rejestry osób uchylających się od szczepień obowiązkowych oraz rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Na terenie powiatu łaskiego Programem Szczepień Ochronnych, w roku 2023 objętych było 8514 dzieci i młodzieży do 19 roku życia. Na koniec grudnia liczba dzieci, których rodzice uchylają się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych wyniosła 146, zarejestrowano 28 nowych zgłoszeń przekazanych zgodnie z obowiązkiem ustawowym przez podmioty lecznicze. Wobec narastającego problemu, jakim jest wzrost liczby osób, które nie poddają się ustawowemu obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu łaskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku podjął działania przymuszające, w związku z czym:

- wysłano 40 upomnień wzywających rodziców/opiekunów prawnych dziecka do wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych
- wysłano 36 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do WSSE w Łodzi
- wysłano 31 listów intencyjnych do rodziców/opiekunów prawnych dziecka

W kwestii wszczepialności dzieci i młodzieży do 19 r.ż., przeciw chorobom zakaźnym, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost udziału procentowego populacji niezaszczepionej z 1,5% do 1,7%. Według informacji przekazanych przez placówki medyczne, przyczyna obserwowanej, stale rosnącej liczby rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci, najczęściej nie została skonkretyzowana. Prawdopodobnie na pogłębienie się problemu, negatywnej postawy rodziców wobec immunizacji swoich dzieci, wpływ może mieć działalność grup antyszczepionkowych, niekorzystne informacje z mediów oraz obawa przed wystąpieniem niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).

Ministerstwo Zdrowia w 2023 roku wdrożyło powszechny program bezpłatnych szczepień przeciw HPV, skierowany do dziewcząt i chłopców **po ukończeniu 11. roku życia do ukończenia 14. roku życia**. Na terenie powiatu łaskiego realizacji z powyższego programu podjęto się siedem punktów szczepień.

Ilość wykonanych, zalecanych szczepień w roku 2023 (zakupionych indywidualnie):

	2021	2022	2023
p/grypie sezonowej	1254	1190	1370
WZW B	148	164	154
WZW A	4	3	20
p/Neisseriameningitidis	20	38	48
p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu	8	18	13
p/ospie wietrznej	35	85	55

p/ brodawczakowi ludzkiemu	8	13	30
Streptococcus pneumoniae	33	15	27
p/błonicy	1	5	5
p/krztuścowi	1	2	5
p/odra/świnka/różyczka	1	0	2
p/tężcowi (profilaktycznie)	1	1	6

Na terenie powiatu łaskiego w 2023 roku rozpoznano dwa przypadki NOP o charakterze łagodnym. Pierwsze zgłoszenia dotyczyło niepożądanego odczynu poszczepiennego po szczepieniu przeciw ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu, drugie zaś po szczepieniu przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łasku znajdowały się **67** podmioty lecznicze, w tym:

1. Szpitale - 1
2. Publiczne podmioty lecznicze -14
3. Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, przychodnie prywatne -7
4. Prywatne gabinety lekarskie, NZOZ - 38, w tym 30 gabinetów stomatologicznych
5. Inne obiekty świadczące usługi medyczne -3
6. Zakłady rehabilitacyjne -3
7. Laboratorium - 1

Działalność kontrolno- represyjna

W 2023 r. ogółem przeprowadzono **92** kontrole, które dotyczyły m.in.:

- Placówek zamkniętych: Szpital - 6
- Placówek Ochrony Zdrowia otwartych, w tym:
  - publicznych - 30
  - niepublicznych - 14
  - indywidualnych praktyk lekarskich - 36
  - innych - 6

W dwóch nadzorowanych podmiotach leczniczych podczas przeprowadzanych kontroli wydano doraźne zalecenia dotyczące m.in stanu technicznego, uzupełnienia dokumentacji oraz merytorycznej korekty obowiązujących procedur. Nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu dezynfekcji, sterylizacji oraz postępowania z bielizną. Zalecenia wykonano

w całości. Karania mandatowego nie stosowano.

Procesy dezynfekcji, sterylizacji, przebiegały w sposób prawidłowy. Podmioty lecznicze, które wykorzystują sprzęt wielorazowy, wykonują regularnie badania na skuteczność procesów sterylizacji, a procedury zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych są rzetelnie przestrzegane.

W podmiocie Szpitale Powiatowe Sp. z o.o. Przychodnia Specjalistycznej w Łasku ul. Warszawska 62A, sprzęt sterylizowany jest w Punkcie Sterylizacji, zlokalizowanym na terenie szpitala. W punkcie znajdują się dwa autoklawy.

Szpital Powiatowe Sp. z o. o Szpital w Łasku posiada umowę o świadczeniu usług sterylizacji sprzętu medycznego z firmą Pabianickie Centrum Medyczne, ul. Jana Pawła II 68, 95-200 Pabianice.

Wszystkie narzędzia z publicznych i niepublicznych placówek otwartych, w których stosowany jest sprzęt wielorazowy, po dezynfekcji i myciu są pakietowane w opakowania papierowo - foliowe (rękawy lub torebki), następnie poddawane procesowi sterylizacji w autoklawach. Jeden podmiot leczniczy posiada podpisaną umowę ze Szpitalem Powiatowym w Zduńskiej Woli 98-220, ul. Królewska 29 na sterylizację sprzętu medycznego. Pakiety przechowywane do 3 miesięcy lub zgodnie z zaleceniami producenta wyrobu medycznego. Podmioty, w których wykorzystuje się wyłącznie jednorazowe wyroby medyczne, przestrzegają prawidłowych dat ważności, wyznaczonych przez producenta wyrobu medycznego.

Ilość autoklawów w nadzorowanych podmiotach: 38

Proces sterylizacji w autoklawach jest kontrolowany testami biologicznymi, fizycznymi i chemicznymi.

W części gabinetów stomatologicznych prowadzona jest automatyczna rejestracja parametrów sterylizacji w autoklawach (wydruk z autoklawu lub kod kreskowy identyfikujący pakiet z pacjentem). W większości podmiotów zapis protokołów sterylizacji z danego dnia – wydruk z autoklawu, rejestrowanie na nośniku pamięci lub papierowy rejestr przeprowadzonych cykli.

W 3 podmiotach leczniczych wydano zalecenia, które były wykonane na bieżąco zgodnie z terminami wskazanymi w protokole

W roku 2023 na terenie powiatu łaskiego powstała przychodnia Medyk Plus E. Bąkowska-Orlewska Spółka Jawna, 98-170 Widawa, ul. Nowy Rynek 2 oraz Sporto Operacje Sp. z o.o., NZOZ działający na terenie szpitala w Łasku przy ul. Warszawskiej 62A.

Do rejestru dotychczas nadzorowanych obiektów, dołączono również jeden gabinet lekarski oraz zakład rehabilitacji.

W 2023 roku na terenie powiatu łaskiego likwidacji uległy 2 gabinety stomatologiczne.

Wszystkie placówki posiadały wystarczającą ilość środków do mycia i dezynfekcji narzędzi, sprzętu medycznego oraz powierzchni. Zapewniono środki ochrony indywidualnej odpowiednie do zagrożenia. W obszarach medycznych stosowane były preparaty dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania - zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku wydał 7 decyzji:

- **1 decyzja wygaszająca** - decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.2.2023.AS z dnia 28.04.2023 r. wygaszająca decyzję PPIS.EP.D.8.2018 z dnia 18.06.2016 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Oddziału Chirurgii Dziecięcej do obowiązujących wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenie i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (oddział całkowicie zamknięty z powodu braku przedłużenia kontraktu z NFZ - wykreślony z rejestru działalności leczniczej).

- 6 decyzji przedłużających:

1. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.1.2023.AS z dnia 28.04.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.9.2018 z dnia 18.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Oddziału Pediatrii do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2024 r.
2. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.3.2023.AS z dnia 28.04.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.10.2018 z dnia 18.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Oddziału Chorób Wewnętrznych do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2024 r.
3. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.4.2023.AS z dnia 28.04.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.11.2018 z dnia 18.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Oddziału Kardiologii do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2024 r.
4. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.5.2023 r. z dnia 28.04.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.12.2018 z dnia 18.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2025 r.
5. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.6.2023.AS z dnia 28.04.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.13.2018 z dnia 18.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2025 r.
6. decyzja znak: PPIS.EP.9020.D.7.2023.AS z dnia 04.09.2023 r. zmieniająca termin realizacji decyzji PPIS.EP.4400.D.2.2018 z dnia 14.06.2018 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Bloku Operacyjnego do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą do dnia 31.12.2026 r.

W 2023 roku wykonano decyzję PPIS.EP.9020.D.4.2022.AS z dnia 18.11.2022 r. dotyczącą dostosowania pomieszczeń i urządzeń Izby Przyjęć do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Pomieszczenia Izby Przyjęć przeszły gruntowny remont. Odmalowano oraz wyłożono płytkami ceramicznymi ściany, w gabinetach lekarskich i w gabinetach zabiegowych wymieniono meble. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla pacjentów, personelu i dla osób z niepełnosprawnością zostały w pełni wyremontowane i dostosowane do obowiązujących przepisów i potrzeb pacjentów.

W maju 2023 r., zgodnie z harmonogramem kontroli PPIS w Łasku przeprowadzono kontrolę z zakresu zakażeń szpitalnych. W Szpitalu Powiatowe Sp. z o.o. Szpitalu w Łasku powołany jest Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w wyżej wymienionym zakresie.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWIENIOWO-ŻYWNOŚCIOWYCH

Działalność i kompetencje w zakresie Higieny Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych:

1. Nadzór nad warunkami produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu żywności, dozwolonych substancji dodatkowych oraz warunkami żywienia zbiorowego;
2. Nadzór nad warunkami produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
3. Nadzór nad jakością zdrowotną żywności – pobieranie i dostarczanie do badań do właściwych laboratoriów próbek żywności, wyrobów i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz ocena ich jakości zdrowotnej;

4. Działanie w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt RASFF.

Na terenie powiatu łaskiego zewidencjonowano ogółem **592 obiekty**, w tym: 585 obiektów żywieniowo-żywnościowych oraz 7 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Nadzorem objęto zakłady produkujące żywność, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, małe gastronomie), zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (m. in. stołówki szkolne i przedszkolne), sklepy spożywcze oraz wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Ogółem przeprowadzono **304 kontrole**, wydano: **60 decyzji administracyjnych**, w tym **3 decyzje nakazujące dostosowanie do obowiązujących przepisów**, **26 decyzji zatwierdzających obiekt**, 21 decyzji **opłatowych** oraz **17 decyzji wykreślających zakład**. Nałożono **5 mandatów karnych na sumę 2400 zł**.

Zakłady produkcji żywności - ogółem 133 obiekty (w roku ubiegłym - 116 obiektów), w tym: 1 wytwórnia lodów metodą tradycyjną, 10 wytwórni lodów z automatu, 7 piekarni, 5 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 1 browar, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 zakład garmazeryjny, 2 młyny, 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych, 1 zakład konfekcjonowania przypraw, 1 wytwórnia suplementów diety i 100 innych wytwórni żywności m. in. produkcja pierwotna i produkcja żywności w warunkach domowych. Nie wydawano decyzji administracyjnych dotyczących stanu techniczno-sanitarnego obiektów. Nie stosowano karania mandatowego. Pobrano do badań laboratoryjnych 31 próbek środków spożywczych – nie kwestionowano.

Sklepy spożywcze – 161 obiektów (w roku 2022 - 180 obiektów)

W trakcie kontroli zwracano uwagę na: przechowywanie żywności łatwo ulegającej zepsuciu, terminy przydatności do spożycia, cechy organoleptyczne, w przypadku środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego - posiadanie handlowych dokumentów identyfikacyjnych, znakowanie żywności, w tym szczególnie suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego, stosowanie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych, sposób postępowania z odpadami, oceniano stopień wdrażania zasad GHP oraz systemu HACCP. **Nałożono 2 mandaty karne na sumę 800 zł**. Karanie mandatowe stosowano ze względu na: przechowywanie artykułów spożywczych w nieprawidłowej temperaturze, m. in. palety z artykułami spożywczymi ustawione na zewnątrz sklepu z narażeniem na działanie promieni słonecznych, w urządzeniach chłodniczych brak segregacji (ryby razem z mrożonkami), brudno utrzymane sale sprzedaży. Stan sanitarno-techniczny sklepów w wyniku prowadzonego nadzoru uległ poprawie. Pobrano do badań

laboratoryjnych **91** próbek środków spożywczych. (w tym do badań mikrobiologicznych pobrano 57 próbek i do badań chemicznych - 34 próbki). Kwestionowano **6** próbek, w tym 5 próbek – badanie mikrobiologiczne, 1 próbka – obecność pestycydu.

Magazyny hurtowe - 12 obiektów (w roku 2022 - 12 obiektów)

W większości są to nieduże hurtownie, głównie napojów alkoholowych i bezalkoholowych. Tylko 2 obiekty to zakłady duże prowadzące sprzedaż hurtową środków spożywczych. Hurtownie wyposażone prawidłowo w dostateczną ilość urządzeń chłodniczych, nie budzące zastrzeżeń pod względem sanitarnym i technicznym. Pobrano do badań laboratoryjnych 13 próbek środków spożywczych – nie kwestionowano.

Inne obiekty obrotu żywnością - 129 obiektów (w roku 2022 - 142 obiekty)

Są to np. sklepy wprowadzające do obrotu prasę, artykuły przemysłowe oraz niewielkie ilości opakowanych środków spożywczych, kioski na stacjach benzynowych, obiekty ruchome i tymczasowe, sprzedaż przez internet, apteki, punkty apteczne, sklepy zielarskie, urzędy pocztowe wraz z ich filiami, środki transportu żywności. Nie stosowano karania mandatowego. Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki suplementów diety– nie kwestionowano.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego - 90 zakłady (w roku ubiegłym - 68 obiektów).

W zakładach produkowane są niewielkie ilości posiłków obiadowych podawanych w naczyniach tradycyjnych lub niewielkie ilości posiłków na bazie mrożonek i półproduktów podawanych głównie w naczyniach jednorazowego użycia. We wszystkich zakładach wdrożono zasady GHP/GMP oraz systemu HACCP. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na: jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, warunki przechowywania surowców, półproduktów i gotowych posiłków, prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń, funkcjonalność z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych, prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych przy użyciu wzorcowanego termometru. Nałożono **3 mandaty karne na sumę 1600 zł**. Podczas kontroli stwierdzono: brak czystości bieżącej, brudne podłogi, brudne urządzenia chłodnicze/mroźnicze, brudny sprzęt produkcyjny, brudne umywalki i zlewozmywaki, brudne sedesy w pomieszczeniach ubikacji, w pomieszczeniach produkcyjnych stwierdzono latające i zasuszone muchy, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych/mroźniczych, przepełnione kosze na odpadki, pracownicy bez odzieży

ochronnej, brak zabezpieczenia włosów (włosy luźno zwisające nad przygotowywanymi potrawami), brak orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 2 decyzje administracyjne. Decyzje dotyczyły doprowadzenia ścian i sufitów do należytego stanu techniczno-sanitarnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli sprawdzających stwierdzono wykonanie decyzji. W ramach skargi pobrano 5 próbek żywności do badań laboratoryjnych. (mikrobiologia), nie kwestionowano.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte – 58 obiektów (w roku 2022 – 56 obiektów)

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na: jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, warunki przechowywania surowców, półproduktów i gotowych posiłków, prawidłowość procesów technologicznych, funkcjonalność pomieszczeń z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń, sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych, prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP oraz HACCP. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych/mroźniczych przy użyciu wzorcowanego termometru. W większości zakładów niewielkie ilości odpadów pochodzenia zwierzęcego usuwane są zgodnie z podpisanymi umowami przez firmy specjalistyczne. We wszystkich zakładach zostały wdrożone zasady GHP/GMP i systemu HACCP. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie stosowano karania mandatowego. Nie pobierano próbek żywności ani posiłków do badań laboratoryjnych. W 43 obiektach dokonano teoretycznych ocen jadalospisów – urozmaicone i zestawione prawidłowo.

Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością – 7 obiektów (w roku 2022 – 6 obiektów)

W wytwórniach w czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na: jakość zdrowotną surowców i towarzyszącą im dokumentację w tym zakresie, opracowanie deklaracji zgodności, prawidłowe znakowanie wyrobów, wprowadzenie procedur umożliwiających identyfikację przedsiębiorstw i śledzenie drogi wyrobu lub materiału. We wszystkich wytwórniach wdrożono zasady GHP/GMP. Nie wydano decyzji administracyjnych. Nie stosowano karania mandatowego. W sklepie przemysłowym pobrano 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością (kubek ceramiczny dekorowany w obszarze obrzeża 340 ml pochodzący z Chin) – nie kwestionowano.

Interwencje

W 2023 r. zarejestrowano **10 skarg**, rozpatrzono wszystkie. Były **2** interwencje zasadne, co stanowi 20 %. Konsumenci składali skargi na: sklepy spożywcze - 8 skarg, małą gastronomię ruchomą – 1 skarga, restaurację - 1 skarga. Przeprowadzono **13** kontroli sanitarnych. Interwencje najczęściej dotyczyły: przechowywania artykułów spożywczych w nieprawidłowej temperaturze, m. in. palety z artykułami spożywczymi ustawione na zewnątrz sklepu z narażeniem na działanie promieni słonecznych, w urządzeniach chłodniczych brak segregacji (ryby razem z mrożonkami), brudno utrzymane sale sprzedaży, pracownicy bez odzieży ochronnej, brak orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stosowano karanie mandatowe. Nałożono **2** mandaty karne na sumę **800 zł**. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego.

Jakość zdrowotna żywności

Ogółem pobrano do badań laboratoryjnych **144 próbki**, w tym 143 próbki żywności i 1 próbkę materiału i wyrobu do kontaktu z żywnością. Próbki badane były w laboratoriach WSSE w: Łodzi, Krakowie, Warszawie, Bydgoszczy, Lublinie, Rzeszowie, Gorzowie Wielkopolskim i Opolu oraz w laboratoriach Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w: Skierniewicach i Piotrkowie Trybunalskim a także w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach i w laboratorium Zakładu Bezpieczeństwa Żywności NIZP-PZH. W 2023 r. zakwestionowano 6 próbek środków spożywczych, w tym 5 próbek – badanie mikrobiologiczne: Salmonella w 25 g produktu i 1 próbka – obecność pestycydu: fluazifop-P.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu RASFF

W przypadku informacji uzyskanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi w ramach systemu RASFF zarejestrowano 29 zgłoszeń, w tym 5 powiadomień alarmowych, 5 powiadomień informacyjnych w celu zwrócenia uwagi i 19 powiadomień informacyjnych w celu podjęcia działań. Powiadomienia dotyczyły np.: wykrycia Salmonellii w 25g produktu, przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu: ochratoksyny A, sumy alkaloidów pirolizydynowych, pestycydów, stwierdzenia nieoznakowanego napromieniania suplementów diety, zawartości w suplementach diety składników niedozwolonych. **Do systemu RASFF zgłoszono 3 produkty**: Kiełbasa surowa Metka – cebulowa, Bób oraz Kakao ciemne o obniżonej zawartości tłuszczu. Kwestionowano 6 próbek środków spożywczych, w tym 5 próbek - badanie mikrobiologiczne i 1 próbka – obecność pestycydu. W przypadku stwierdzenia zgłoszonych środków spożywczych w obrocie monitorowano ich wycofywanie z obrotu. W 2023 r. wycofano z obrotu 30 szt. środków spożywczych:

Lp	Obiekt	Zakwestionowany produkt	Obiorca produktu	Nieprawidłowości	Ilość wycofana
1	Magazyn, ul. Batorego 39, 98-100 Łask – Jacek Załoga	Pyłek kwiatowy	Gospodarstwo Pasieczne Sądecki Bartnik Sp. z o. o., 33-331 Stróże 235	Stwierdzono przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirozydynowych	2 szt.
2	Internetowa sprzedaż suplementów diety - MWS Maciej Zubiel, Marianów 17A, 98-105 Wodzierady	Suplement diety pn. Epimedium (Horny goat)	Medica Herbs S. C. ul. Bieżanowska 23e, 30-812 Kraków	Stwierdzono nieautoryzowaną nową żywność Epimedium grandiflorum w suplemencie diety	6 szt.
3	Magazyn, ul. Batorego 39, 98-100 Łask – Jacek Załoga	Suplement diety pn. Echinacea	NATURA-MED., L. Kulczyk i Spółka Sp. j., ul. Mazowiecka 20, 05-120 Legionowo	Stwierdzono nieoznakowane napromieniowanie	1 szt.
4	Internetowa sprzedaż suplementów diety - MWS Maciej Zubiel, Marianów 17A, 98-105 Wodzierady	Suplement diety pn. Reishi Mushroom. Kraj pochodzenia: Stany Zjednoczone	BIONIC Spółka z o. o., al. Grunwaldzka 489, 80-309	Stwierdzono nieoznakowane napromieniowanie	1 szt.
5	Magazyn, ul. Batorego 39, 98-100 Łask – Jacek Załoga	Suplement diety pn. Kompleks Cynamonu, Gymnemy i Morwy. Kraj pochodzenia: Stany Zjednoczone	NATURA-MED., L. Kulczyk i Spółka Sp. j., ul. Mazowiecka 20, 05-120 Legionowo	Stwierdzono nieoznakowane napromieniowanie	2 szt.
6	Magazyn, ul. Batorego 39, 98-100 Łask – Jacek Załoga	Suplement diety pn. ALINESS health'n'beauty	Medicaline Konrad Malitka, ul. Ostówiec 150, 05-840 Karczew	Stwierdzono składnik niedozwolony do stosowania w suplemencie diety, tj. 5-HTP	1 szt.
7	Hurtownia Artykułów Spożywczych, Górczyn 76, 98-100 Łask	Orzeszek Kasza jaglana	Orzeszek Sp. z o. o., Sp. k., ul. Mogilno Duże 28A, 950082 Dobroń	Stwierdzono przekroczenia NDP pozostałości pestycydu - glifosatu	17 szt.

Zatrucia pokarmowe

W roku 2023 nie zgłoszono zatruć pokarmowych po spożyciu środków spożywczych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Działalność i kompetencje w zakresie higieny komunalnej:

- nadzór nad urządzeniami zbiorowego zaopatrzenia w wodę, prowadzenie monitoringu kontrolnego i przeglądownego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- kontrola ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp.,
- nadzór nad jakością wody na pływalniach krytych,
- nadzór nad czystością wód powierzchniowych wykorzystywanych do celów rekreacyjno-sportowych,
- nadzór nad obiektami użyteczności publicznej: podmioty lecznicze, apteki, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, gabinety odnowy biologicznej, solaria, szalety, dworce PKP i PKS oraz środki transportu osobowego,
- nadzór nad zakładami pogrzebowymi, środkami transportu do przewozu zwłok szczątków ludzkich oraz nad przeprowadzaniem ekshumacji,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie i organizowanie imprez masowych.

Pod nadzorem sanitarnym Sekcji Higieny Środowiska w zakresie Higieny Komunalnej znajdowały się **202 obiekty**, w których przeprowadzono ogółem **142** kontrole,

Wydano **17 decyzji** w tym:

- **15 decyzji** na przeprowadzenie ekshumacji,
- **1 decyzja** obciążająca/płatnicza
- **1 decyzję** na doprowadzenie obiektu do właściwego stanu technicznego obiektu.

Wydano **6 postanowień na sprowadzenie zwłok**

Nadzorem sanitarnym na terenie **5 gmin** objętych było:

- **16 - wodociągów** zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym **1 urządzenie** jako inny podmiot zaopatrujący obiekt w wodę – Szpital w Łasku
- **2 - pływalnie** kryte w Łasku
- **1 - kąpielisko** miejskie w Łasku

W okresie od dnia 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. pobrano następującą ilość próbek wody:

- **121** próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- **22** próbki z pływalni krytych,
- **1** próbkę z kąpieliska miejskiego,
- **20** próbek ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp.

W 2023 roku w powiecie łaskim zamieszkiwało **47642** osób, natomiast wodę przeznaczoną do spożycia o kontrolowanej jakości spożywało **44274** osób co stanowi ok. **98 % wszystkich mieszkańców.**

Badania wody wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zduńskiej Woli, ul. Łaska 13 oraz Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, ul. Wodna 40.

W drugim półroczu 2023 roku w próbce wody pobranej do badania w ramach kontroli urzędowej z wodociągu w Chociwiu stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli. Zarządzający wodociągiem niezwłocznie podjął działania naprawcze polegające na dokonaniu dezynfekcji sieci oraz przełączono zasilanie z innego wodociągu. Ponownie pobrane próbki nie wykazały przekroczeń.

W urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wody w zakresie poboru próbek oraz analizy uzyskanych parametrów z otrzymywanych sprawozdań z badań wody wykonywanych w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej przez właścicieli bądź zarządców - **na koniec roku oceniono wodę jako przydatną do spożycia przez ludzi.**

Inne podmioty zaopatrzące w wodę – podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę Szpitala w Łasku jest wodociąg publiczny w Ostrowie, natomiast awaryjnym źródłem jest własny wodociąg lokalny.

W 2023 r. została zakończona budowa nowego budynku Stacji Uzdatniania Wody w Buczku oraz modernizacja (istniejących) studni głębinowych co zwiększyło ilość wody w zbiornikach terenowych do gromadzenia wody oraz w sieci, co wpłynęło na poprawę warunków korzystania z wody dla mieszkańców. Wybudowano drugi nowy zbiornik terenowy o poj. 300 m³. Obiekt wyposażony w nowoczesną armaturę wodociągową.

Wydano **15 rocznych ocen** stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Na terenie powiatu funkcjonowało **1 kąpielisko miejskie** zorganizowane na rzece Grabi w Łasku, ul. Armii Krajowej 75. W ramach kontroli urzędowej pobrano **1 próbkę** wody z kąpieliska miejskiego w Łasku do badań bakteriologicznych przed sezonem letnim, natomiast w sezonie który trwał od 25 czerwca do 28 sierpnia próbki wody pobierane były w ramach kontroli wewnętrznej przez Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku - **3 próbki wody**.

Teren kąpieliska miejskiego nadzorowany jest przez Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku umieszczał – w trakcie trwania sezonu - na stronie internetowej <https://www.gov.pl/psse-lask> komunikaty o jakości wody w kąpielisku.

W ewidencji znajdowały się następujące hotele:

1. Ośrodek Rehabilitacyjno–Hotelowy „Columna Medica” w Łasku, ul. Wakacyjna

8 - obiekt ekskluzywny i nowoczesny.

W skład kompleksu wchodzi m.in. 2 niecki basenowe i jacuzzi, do dyspozycji są również sauny: sucha i mokra oraz pokój relaksu.

2. Miejska Pływalnia Kryta w Łasku,

ul. Szkolna 2 - zlokalizowana przy Szkole Podstawowej Nr 5, posiada 1 nieckę oraz zautomatyzowany system

uzdatniania wody.

Próbki wody z niecek pływalni pobierano w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami – a jakość wody w przedmiotowych obiektach odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Tereny rekreacyjne

1. Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku, ul. Armii Krajowej, którego właścicielem jest Gmina Łask. Obiekt o powierzchni 3,0 ha posiada: 2 boiska do gry w piłkę nożną, 3 korty ziemne, bieżnię, mały akwen wodny i plac zabaw dla dzieci. Na terenie znajduje się budynek z zapleczem szatniowo-sanitarnym dla sportowców i trenerów przystosowany dla osób niepełnosprawnych oraz wydzielone toalety ogólnodostępne.

2. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Kwiatkowice Kolonia, gm. Wodzierady

W skład obiektu wchodzi - jedno boisko do gry w piłkę nożną z trybunami. W budynku głównym mieszczą się: sala ćwiczeń – siłownia, 3 szatnie z węzłami sanitarnymi, magazynek sportowy, pokój instruktorów, biurowy oraz sanitariat.

W 2023 r. wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń (dot. pomalowania) wchodzących w skład obiektu. Decyzja została wykonana w wyznaczonym terminie.

3. „ORLIKI” 4 boiska - 2 w Łasku i 2 w gminie Buczek.

W skład każdego kompleksu wchodzi: boiska wielofunkcyjne oraz budynki zaplecza, w których wydzielone są szatnie, magazynki i ubikacje z natryskami przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

W ewidencji Sekcji Higieny Środowiska w zakresie higieny komunalnej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- 1 - Szpital w Łasku,
- 14 - publicznych podmiotów leczniczych, tj. GPZOZ, SPZPOZ, WOZ,
- 6 - NZOZ,
- 2 - zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 2 - inne obiekty świadczące usługi medyczne tj. ratownictwo medyczne.

W roku sprawozdawczym nadzorem objęte były;

3 - Środowiskowe Domy Samopomocy – dziennego pobytu

2 - Domy Pomocy Społecznej – stałego pobytu

3 - Placówki dla osób bezdomnych – stałego pobytu

- 1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasku – od maja 2020 r. funkcjonuje w nowo powstałym budynku w Łasku, ul. Lutomińska 11a – 40 pensjonariuszy;
- 2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej gm. Widawa - 40 pensjonariuszy;
- 3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sędziejowicach - 41 pensjonariuszy;
- 4. Dom Pomocy Społecznej im. Brata Alberta w Chorzeszowie, gm. Wodzierady, zamieszkuje 14 pensjonariuszy;
- 5. Dom Seniora w Łasku, ul. Piotrkowska 25 – 62 pensjonariuszy;

6. Schronisko dla osób Bezdomnych „MARKOT” w Maleni – 25 pensjonariuszy
7. Fundacja „HORYZONT” Brodnia Górna 15 – 10 pensjonariuszy
8. „Magnificat” w Łasku, ul. Swojska 4 dla osób uzależnionych -13 pensjonariuszy

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się **5 obiektów hotelarskich tj.:**

1. Hotel „Pałac Piorunów” ***, Piorunów nr 25, gm. Wodzierady
2. Ośrodek Rehabilitacyjno – Hotelowy „Columna Medica” ****Łask ul. Wakacyjna 8
3. Centrum Konferencyjno- Wypoczynkowe „Dziki Wino” Wiewiórczyn, ul. Hallera 49 – nie posiada kategoryzacji,
4. Zajazd „Jamboł” - usługi hotelowo -gastronomiczne,
5. Motel „Kominek” – usługi hotelowo -gastronomiczne.

1. Hotel „Pałac Piorunów” ***

Budynek wielokondygnacyjny, wolnostojący. Pierwsze piętro budynku zajmuje część hotelowa - 14 pokoi z 26 miejscami noclegowymi, przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny - wyposażony właściwie. Dla osób niepełnosprawnych przystosowany jest 1 pokój z węzłem sanitarnym.

2. Ośrodek Rehabilitacyjno-Hotelowy Columna Medica **** Łask, ul. Wakacyjna 8

Obiekt to ekskluzywne centrum rehabilitacji, które połączone jest z czterogwiazdkowym hotelem i kompleksem basenów, chętnie odwiedzanym przez pacjentów i gości. Budynek dwukondygnacyjny, wolnostojący.

Część hotelowa znajduje się na dwóch kondygnacjach, obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Obiekt posiada 60 pokoi, w tym 2 apartamenty – 90 miejsc noclegowych.

Sale konferencyjne i restauracja mieszczą się na parterze budynku. Ośrodek znajduje się na terenie zalesionym i estetycznie zagospodarowanym.

3. Obiekt hotelarski w Centrum Konferencyjno - Wypoczynkowym „Dziki Wino”

W skład obiektu wchodzi: budynek z salami konferencyjnymi oraz z salami przeznaczonymi na imprezy okolicznościowe, restauracja, 3 budynki hotelowe oraz willa dla gości składająca się z salonu połączonego z jadalnią i aneksem kuchennym, sypialni oraz 2 łazienek. W dwóch budynkach części hotelowej znajdują się 33 pokoje - 68 miejsc noclegowych, w tym 2 apartamenty, z wydzielonym salonem, sypialnią, łazienką oraz aneksem kuchennym. Przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem.

4. Zajazd „Jambol” - budynek wolnostojący dwukondygnacyjny, dysponuje 13 pokojami gościnnymi - 30 miejsc noclegowych. Pokoje hotelowe mieszczą się na piętrze budynku przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem. Na parterze budynku wydzielona jest część restauracyjna.

5. Motel „Kominiek” – budynek wolnostojący, parterowy, dysponuje 16 pokojami gościnnymi i 1 apartamentem. Łącznie 26 miejsc noclegowych oraz 1 pokój konferencyjny. Przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem, toalety ogólnodostępne zlokalizowane są przy części gastronomicznej.

Skontrolowano w/w wszystkie obiekty - stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Na terenie powiatu funkcjonowało **7 szaletów publicznych:**

- 4 szalety w Łasku przy ulicach: Szeroka, Skłodowskiej, Szpitalna oraz Plac Szarych Szeregów,
- 1 szalet w Widawie, ul. Rynek Kościuszki,
- 2 szalety tj. Miejsca Obsługi Podróżnych w Sięganowie przy trasie S-8

Szalety w Łasku - to kabiny wolnostojące, wykonane w technologii kontenerowej z podłączeniami tj.: instalacja wodno-kanalizacyjna, elektryczna, wentylacje grawitacyjne ze wspomaganiami, ogrzewane poprzez wdmuchiwanie ciepłego powietrza z nagrzewnicy. Toalety posiadają automatyczny system spłukiwania, przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Utrzymaniem bieżącej czystości szaletów zajmuje się firma sprzątająca.

Szalety w m. Sięganów gm. Łask na tzw. Miejscach Obsługi Podróżnych – zlokalizowane po obu stronach drogi ekspresowej S-8:

- **MOP Sięganów- Północ** należy do Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Sp. Akcyjna, z/s w Płocku,

- **MOP Sięganów – Południe** należy do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, ul. Irysowa 2

Obiekty wyposażone właściwie, przystosowane dla osób niepełnosprawnych, ponadto do dyspozycji podróżnych znajdują się kabiny prysznicowe oraz miejsca przewijakowe dla rodzica z dzieckiem. Tereny zagospodarowane, urządzone w place zabaw dla dzieci oraz altanki wypoczynkowe.

Szalet w Widawie ul. Rynek Kościuszki – 1 kabina typu „TOI-TOI”.

W roku sprawozdawczym w/w obiekty funkcjonowały bez zastrzeżeń.

W 2023 r. w ewidencji znajdowało się 99 obiektów, w których ogółem przeprowadzono 35 kontroli:

Typ zakładu	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba skontrolowanych zakładów
zakłady fryzjerskie	47	10
zakłady kosmetyczne	33	19
zakłady tatuażu	3	1
zakłady odnowy biologicznej	4	1
inne zakłady (więcej niż 1 z w/w usług)	12	4

Przeprowadzone kontrole sanitarne w w/w obiektach, nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych.

Na terenie działalności funkcjonuje 1 przystanek autobusowy PKS w Widawie – przeprowadzono 1 kontrolę - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzorem sanitarnym objętych było **13 cmentarzy** – w roku sprawozdawczym wydano 15 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji podczas których uczestniczyli przedstawiciele Stacji.

Na **2 cmentarzach** w Łasku i Sędziejowicach znajdują się kaplice cmentarne, w Łasku bez chłodni, natomiast w Sędziejowicach przy kaplicy wygoszpodarowane pomieszczenie wyposażone w urządzenie chłodnicze.

Na terenie działalności PSSE w Łasku znajdowało się **6 zakładów** świadczących usługi w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich, gdzie w **4 zakładach** pogrzebowych znajdują się chłodnie do przechowywania zwłok tj.: w Łasku – 2, w Widawie - 1 oraz w Młynisku - 1.

Właściciele zakładów pogrzebowych posiadają łącznie **16 środków transportu** do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. W roku sprawozdawczym wszystkie skontrolowano – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Do Sekcji Higieny Środowiska w zakresie Higieny Komunalnej w 2023 r. wpłynęły **3 pisma interwencyjne** z których:

- **2 interwencje** zostały załatwione przez tutejszą Stację a dotyczyły:
  - padłych zwierząt (owiec) na posesji jednego z gospodarzy w miejscowości Wydrzyn, w bliskiej odległości budynków mieszkalnych sąsiadów. W związku z tym - zdaniem skarżącego - mogło zaistnieć zanieczyszczenie wód gruntowych. Podjęto niezwłocznie działania w zakresie poboru próbek wody w budynkach gospodarzy i dostarczenie do laboratorium. Przebadana woda w analizowanym zakresie spełniała wymagania obowiązującego rozporządzenia. Nadmienić należy, że gospodarstwa w tej miejscowości nie korzystają z własnych studni, podłączone do sieci wodociągu publicznego.
  - złego stanu sanitarno-porządkowego (nieprawidłowa segregacja bio-odpadów) przy śmietnikach osiedlowych w Łasku. Przeprowadzono kontrolę - wydano zalecenie w terminie niezwłocznym do doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-porządkowego śmietników., które zostało wykonane.
- **1 interwencja** – przekazana do właściwego organu celem załatwienia.

PLACÓWKI OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZE WSZYSTKICH TYPÓW

Działalność i kompetencje w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży:

- 1) sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego - przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:
  - a) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm przez szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze oraz ośrodki wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży zakresie higieny procesu nauczania i wychowania, stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku oraz wyposażenia pomieszczeń we właściwy sprzęt,
  - b) prowadzenia postępowań administracyjnych,
  - c) realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych w pracowniach i klaso-pracowniach.

W roku 2023 na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Łasku objętych nadzorem było 74 stałych obiektów nauczania i wychowania oraz 10 letniego wypoczynku /zgodnie z wykazem MEN/

Stan sanitarno – higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI / KLUBY MALUCHA

Na terenie powiatu łaskiego funkcjonuje jeden żłobek i sześć klubów malucha. Skontrolowano żłobek i trzy kluby malucha. Wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę zdatną do spożycia pobieraną z wodociągów publicznych, podłączone są do kanalizacji. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. We wszystkich obiektach zapewniono dzieciom środki do utrzymania higieny osobistej – mydło, ręczniki i papier toaletowy.

PRZEDSZKOLA

Nadzorem objęte były 22 obiekty, w tym 18 przedszkoli, 2 punkty przedszkolne i 2 samodzielne oddziały przedszkolne.

W skontrolowanych obiektach opiekę zapewniono 1317 dzieciom. Przedszkola zaopatrzone są w wodę przydatną do spożycia pobieraną z wodociągów publicznych oraz podłączone są do kanalizacji. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. Wszystkie przedszkola i samodzielne oddziały zapewniały dzieciom środki do utrzymania higieny osobistej – mydło, ręczniki i papier toaletowy. We wszystkich obiektach zapewnione jest dożywianie.

W skontrolowanych placówkach meble są prawidłowo oznakowane a opiekunowie przywiązują uwagę do właściwego doboru stanowiska pracy dziecka.

W 2023 roku wydana została decyzja administracyjna w związku ze zmianą terminu wykonania decyzji dotyczącej Przedszkola Publicznego w Widawie filia w Brzykowie w celu doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego i technicznego korytarza oraz holu w placówce.

Wykonana została w całości decyzja dotycząca Przedszkola Publicznego nr 1 w Łasku w celu doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego, higienicznego i technicznego

tarasów, schodów zejściowych z tarasów, balustrad i chodnika wyjścia ewakuacyjnego a także ciągów komunikacyjnych na zewnątrz budynku.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ewidencją objętych jest – 17 szkół podstawowych, w skontrolowanych obiektach naukę pobierało 2565 uczniów. Wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych, posiadają kanalizację.

Szkoły zapewniały uczniom środki do utrzymania higieny osobistej, stosowano mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku.

We wszystkich placówkach wydawane były ciepłe posiłki, w tym w 9 przygotowywane na miejscu a do 8 placówek dowożone. Z pełnych obiadów korzystało 1331 dzieci. Z dożywiania skorzystało 107 uczniów.

W skontrolowanych szkołach zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są na korytarzach. Pozostałe obiekty posiadają infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Uczniowie wszystkich szkół mają również możliwość korzystania z boisk.

W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji we wszystkich skontrolowanych szkołach. Przeprowadzono ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych w 242 oddziałach w żadnym nie stwierdzono nieprawidłowości. Dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, odczekanie i prawidłowy dobór ławki),
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownie chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W skontrolowanych placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane. We wszystkich szkołach zostały wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Wydana została decyzja administracyjna na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarnego, higienicznego i technicznego pomieszczenia łazienek damskiej i męskiej na paterze przy ciągu pieszym do stołówki w budynku szkoły Podstawowej nr 5 w Łasku, budynek przy ul. Szkolnej1.

Wykonana została w całości decyzja dotycząca Szkoły Podstawowej w Okupie, ul. Akacyjowa 4, 98-100 Łask.

Do użytku został oddany kompleks sportowy – hala wraz z zapleczem technicznym i sanitarnym przy Szkole Podstawowej w Chociwiu.

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Ewidencją objęto 1 obiekt, w którym naukę pobierało 302 uczniów. Placówka podłączona jest do wodociągu publicznego i posiada kanalizację.

Szkoła zapewniała uczniom środki do utrzymania higieny osobistej, stosowano mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku.

Szkoła posiada infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego a uczniowie mogą również korzystać z boiska. Dyrektor szkoły stara się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia. Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie, a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, odczyszczenie i prawidłowy dobór ławki),
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownie chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W placówce ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane.

ZESPOŁY SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W roku 2023 w powiecie łaskim funkcjonowało 6 zespołów szkół ogólnokształcących, w ich skład wchodziły: szkoły podstawowe, licea, technika, szkoły zawodowe oraz funkcjonują internaty.

Zespoły szkół znajdują się w przystosowanych budynkach o dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Wodę pobierają z wodociągów publicznych i są skanalizowane. Pełno wymiarową salę gimnastyczną posiadają wszystkie obiekty.

Zagospodarowane i prawidłowo urządzone boiska są przy wszystkich obiektach.

W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji we wszystkich skontrolowanych szkołach. Na 81 ocenianych oddziałów w żadnym nie stwierdzono nieprawidłowości, dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie, a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, odczowanie i prawidłowy dobór ławki)
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownie chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W skontrolowanych placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane. W pięciu placówkach prowadzone jest żywienie dzieci i młodzieży. Z dożywiania korzystało ogółem 620 uczniów. Z posiłków refundowanych w 2023 r. korzystało 10 osób.

We wszystkich skontrolowanych szkołach w skład których wchodzi szkoły podstawowe zostały wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Pozostałe obiekty stałe:

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łasku znajduje się również: 6 domów kultury, 10 placówek wsparcia dziennego, 1 specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza, 1 międzyszkolny ośrodek sportowy, 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna oraz 1 sala zabaw „Hipcio” w Łasku.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza

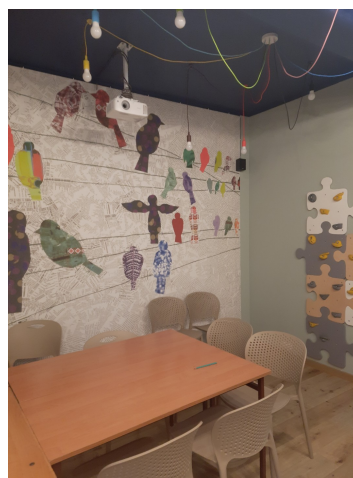
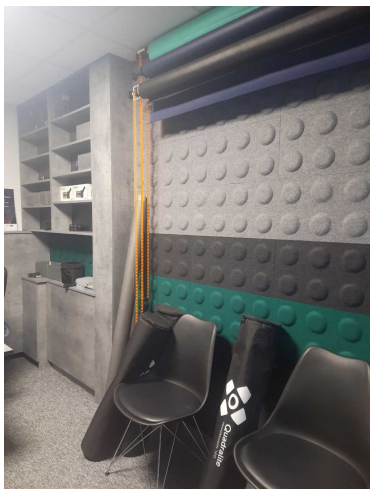
W 2023 r. skontrolowano:

- 1) **Domy kultury.** Skontrolowano pięć obiektów. Placówki są w dobrym stanie sanitarno – higienicznym, spełniają podstawowe wymagania dotyczące tego typu obiektów i są podłączone do wodociągu i kanalizacji.
- 2) **Placówki wsparcia dziennego** – przeprowadzono 7 kontroli w w/w placówkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 3) **Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy** - podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenie pomieszczeń łazienki do właściwego stanu sanitarnego i higienicznego. Decyzja została w 2023 r. wykonana w całości.
- 4) **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** – Wykonana została w całości decyzja administracyjna dotycząca doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego i technicznego pokoi wychowanków oraz korytarza.

- 5) **Międzyszkolny ośrodek sportowy** – w 2023 r. została przeprowadzona kontrola sanitarna, która potwierdziła wykonanie zaleceń z 2022 r. poprzez doprowadzenie do właściwego stanu sanitarnego i technicznego korytarza na I piętrze oraz pomieszczeń szatni na I piętrze. W 2023 r. nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 6) **Poradnia psychologiczno-pedagogiczna** – W 2023 r. Poradnia została przeniesiona do nowych pomieszczeń zlokalizowanych przy ul. 9 Maja 33, 98-100 Łasku. Pomieszczenia spełniają wymagania sanitarne i higieniczne.
- 7) **Sala zabaw „Hipcio” w Łasku** - przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień.

WYPOCZYNEK LETNI I ZIMOWY

W roku 2023 na terenie powiatu łaskiego funkcjonowało 10 placówek wypoczynku letniego, w których ogółem przebywało 333 uczestników.

Wszystkie obiekty były zakwalifikowane i spełniały wymagania sanitarno – higieniczne i techniczne.

Dzieci zapewnione miały dobre warunki wypoczynku i pobytu, właściwe warunki sanitarne i higieniczne. Opiekę lekarską pełniły ośrodki zdrowia, na terenie którego znajdowały się placówki. Poważniejszych zachorowań ani wypadków nie odnotowano.

Ocena letniego i zimowego wypoczynku została przekazana zgodnie z wytycznymi.

Obiekty nowopowstałe:

W 2023 roku nadzorem zostały objęte nowopowstałe obiekty: Klub Malucha SmartyArty w Buczku, ul. Spółdzielcza 1/1, 98-113 Buczek, Dwujęzyczny Punkt Przedszkolny Montessori w Łasku, ul. Warszawska 10, 98-100 Łask oraz filia ŁDK obiekt Łaski Dom Kultury, Plac 11 listopada 1, 98-100 Łask.

Podsumowanie

W 2023 r. przeprowadzono ogółem 105 kontroli w obiektach nauczania i wychowania, nie stosowano karania mandatowego, wydanych zostało 5 decyzji administracyjnych. Wśród nich 4 zostały wydane w związku z:

- 1) niewłaściwym stanem sanitarnym i technicznym łazienek w internacie w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Łasku, ul. A. Mickiewicza 6, 98-100 Łask, (decyzja została w 2023 r. zrealizowana w całości),

- 2) niewłaściwym stanem sanitarnym i technicznym korytarza i holu w Przedszkolu w Brzykowie Filia Przedszkola w Widawie, Brzyków 24, 98-170 Widawa,
- 3) niewłaściwym stanem sanitarnym i technicznym w pomieszczeniach łazienek na parterze w Szkole Podstawowej Nr 1 w Łasku , ul. Szkolna 1, 98-100 Łask,
- 4) niewłaściwym stanem sanitarnym i technicznym łazienek w Zespole Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie, ul. Dworska 2, 98-100 Łask (w 2023 r. decyzja wykonana została w całości),

zaś 1 decyzja dotyczyła zmiany terminu realizacji wcześniejszej decyzji PPIS w Łasku wydanej w związku z niewłaściwym stanem sanitarnym i technicznym w pomieszczeniach: sala sportowa, korytarz oraz holu na parterze w Szkole Podstawowej w Okupie, ul. Akacyjowa 4, 98-100 Okup (w 2023 r. decyzja wykonana została w całości),

Oprócz w/w decyzji w SP w Okupie w 2023 r. wykonane zostały w całości decyzje dotyczące:

- Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej w Łasku, ul. A. Mickiewicza 6, 98-100 Łask w zakresie stanu sanitarnego i technicznego łazienek, pokoi oraz korytarza Placówki,
- Przedszkola Nr 1 w Łasku, ul. Jana Pawła II 6b, 98-100 Łask w zakresie doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego tarasów oraz ciągów pieszych na zewnątrz budynku.

Wydawane były również zalecenia na uchybienia bieżące, które były wykonane na bieżąco.

W 2023 r. nie odnotowano wniosków o interwencję.

Dobrze układała się współpraca z innymi komórkami PSSE, wszystkie informacje przekazywane były na bieżąco:

1. z Higieną Żywności i Żywienia w zakresie warunków panujących w obiektach oświatowych prowadzących dożywianie i placówkach sezonowych,
2. z Higieną Komunalną w zakresie przekazywania informacji odnośnie:
  - jakości wody z wodociągów publicznych dostarczających wodę do szkół, przedszkoli, placówek oświatowych,
  - basenu kąpielowego całorocznego – pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Łasku,
  - jakości wody w okresie letnim oraz warunków jakie panują na terenie kąpieliska na rzece Grabi w Łasku.

- prowadzenia nadzoru nad piaskownicami pod względem sanitarnym i technicznym.
- 3. z Epidemiologią w zakresie działań związanych z nadzorem nad gabinetami profilaktycznej opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych.
- 4. z Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym w zakresie opiniowania nowo uruchamianych zakładów nadzorowanych przez HDM.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia:

Poprawnie układa się współpraca Higieny Dzieci i Młodzieży z instytucjami i samorządami czy organizacjami społecznymi.

Jednostki samorządowe na ogół uwzględniają w swoich planach rocznych zalecenia i potrzeby placówek oświatowo – wychowawczych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

Główny cel działania Sekcji Higieny Środowiska w zakresie higieny pracy związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Warunki higieniczno-sanitarne i zagrożenia w środowisku pracy

W ewidencji działalności Sekcji Higieny Środowiska w zakresie Higieny Pracy w 2023 r. znajdowały się **196** zakładów. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności na koniec roku sprawozdawczego, nadzorem objętych było **190** zakładów, zatrudniających **4682** pracowników. W roku 2023 nadzorem objęto **93 obiekty**, w których skontrolowano warunki pracy **2953** pracowników. Na terenie powiatu łaskiego znajdują się głównie przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowe prowadzące działalność w branży odzieżowej, dziewiarskiej, produkcji z drewna, tworzyw sztucznych, papieru, branży spożywczej oraz placówki handlu detalicznego. Ponadto funkcjonują również zakłady zajmujące się wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, mieszanin chemicznych, produktów kosmetycznych oraz detergentów. Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające:

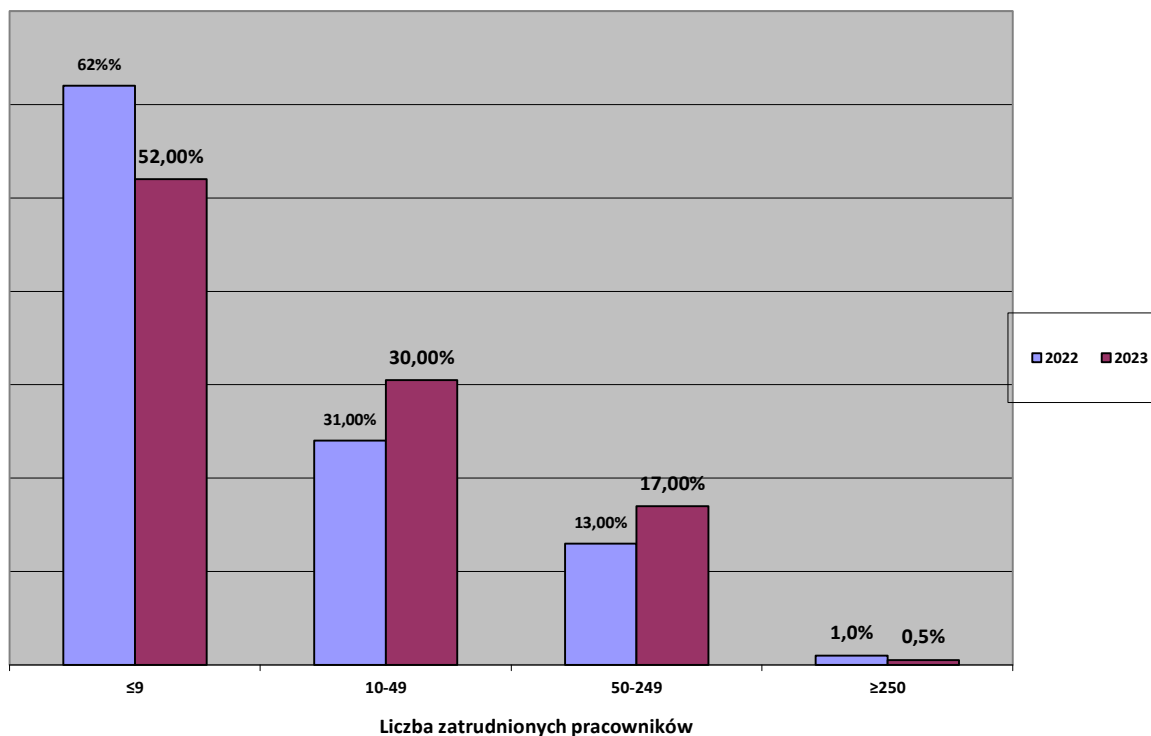
- do 9 pracowników t.j. 99 zakładów
- 10 - 49 pracowników t.j. 58 zakładów,
- 50 - 249 pracowników t.j. 32 zakłady,
- 250 i więcej pracowników t.j. 1 zakład.

**Zakłady pracy objęte ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie łaskim
w latach 2022-2023**

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy	Liczba zakładów w latach		% całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w latach	
	2022	2023	2022	2023
≤9	116	99	62%	52%
10-49	45	58	24%	30%
50-249	24	32	13%	17%
≥250	3	1	1%	1%
Razem	188	190	100%	100%

Liczba nadzorowanych zakładów w zależności od liczby zatrudnionych pracowników w latach 2022-2023

Nadzór nad zakładami pracy – działalność kontrolna

Podczas przeprowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego **115 kontroli** środowiska pracy (w tym przeprowadzono **7 kontroli** w ramach postępowań w związku z podejrzeniem choroby zawodowej), zwracano szczególną uwagę na zagrożenia czynnikami szkodliwymi występującymi na stanowiskach pracy. Sprawdzano, czy pracodawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami dokonali aktualizacji ocen ryzyka zawodowego uwzględniających narażenie na czynniki szkodliwe.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 5 obiektach.

Łącznie w 5 decyzjach wydano **23** nakazy m.in.:

- **6** nakazów w zakresie produktów biobójczych
- **12** nakazów dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy
- **5** nakazów w zakresie czynników rakotwórczych

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i produktami biobójczymi

Na terenie powiatu łaskiego funkcjonuje **6** zakładów wprowadzających do obrotu substancje i ich mieszaniny, w tym:

- **3** zakłady wprowadzające do obrotu detergenty,
- **2** zakłady wprowadzające do obrotu mieszaniny chemiczne (produkty kosmetyczne);
- **1** zakład wprowadzający do obrotu produkty biobójcze,

oraz **44** podmioty stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny (dalsi użytkownicy).

Przeprowadzone kontrole w obiektach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny nie wykazały uchybień. Łącznie w w/w podmiotach w zakresie nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono **49** kontroli sanitarnych. Ponadto przeprowadzono:

- **1** kontrolę w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- **33** kontrole w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- **9** kontroli w zakresie substancji chemicznych ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- **26** kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- **2** kontrole z zakresu nadzoru nad detergentami,
- **3** kontroli z zakresu nadzoru nad produktami kosmetycznymi.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy

W 2023 r. w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy przeprowadzonych zostało **26** kontroli w zakładach, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W zakładach tych występuje prawdopodobieństwo występowania szkodliwych czynników biologicznych zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia, ogółem w narażeniu w zakładach skontrolowanych pracuje **287** pracowników. Podczas kontroli zalecono wzmożony stały nadzór lekarza prowadzącego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad zatrudnionymi pracownikami pracującymi w narażeniu na czynniki biologiczne, rygorystyczne przestrzeganie zasad higieny oraz konieczności stosowania przez pracowników ochron indywidualnych w postaci półmasek p/pyłowych z filtrem pochłaniającym, chroniącym przed czynnikami biologicznymi 2 i 3 grupy zagrożenia. Przeprowadzone kontrole w obiektach nie wykazały uchybień.

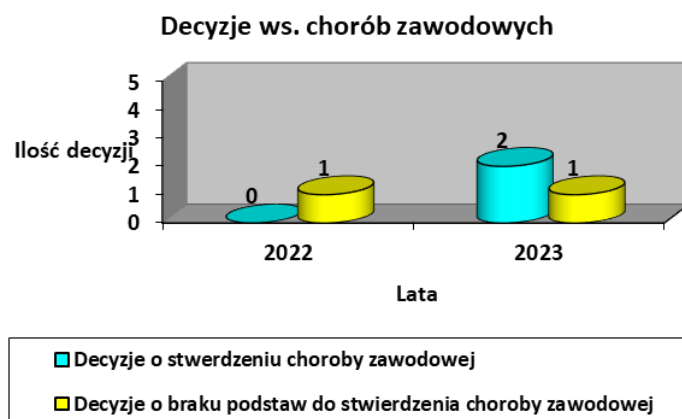
Podsumowanie

Oceniając środowisko pracy w nadzorowanych obiektach stwierdza się poprawę warunków pracy poprzez prawidłowe wyposażenie i urządzenie pomieszczeń oraz stanowisk pracy. Pracodawcy zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. W 2023 r. podczas kontroli w nadzorowanych zakładach zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów. We wszystkich kontrolowanych zakładach obowiązuje zakaz palenia tytoniu. Ponadto podczas przeprowadzanych kontroli informowano o aktach prawnych zobowiązujących pracodawców do zapewnienia pracownikom właściwych, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy związanych z wykonywaną przez nich pracą (stosowanie środków profilaktycznych oraz informowanie i szkolenie pracowników). Uświadamiano pracowników o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej w celu przeciwdziałania zagrożeniom na stanowisku pracy. Udzielano instruktażu pracodawcom o zagrożeniach wynikających z narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w środowisku pracy, o przeciwdziałaniu powstawaniu chorób zawodowych, o konieczności przeprowadzania badań środowiska pracy. Podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników w zakresie ograniczania zagrożeń, z uwzględnieniem kolejności środków zapobiegawczych: zbiorowych i organizacyjnych, a następnie, jeśli nie jest to możliwe, środków ochrony indywidualnej przy kontrolowaniu oceny ryzyka na stanowiskach pracy ma znaczący wpływ na zmniejszenie liczby zgłaszanych podejrzeń chorób zawodowych.

Choroby zawodowe

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łasku, realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadziła również postępowanie administracyjne w zakresie chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łasku w 2023 r. wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. W związku ze zgłoszeniami przeprowadzono 7 postępowań w sprawie choroby zawodowej. PPIS w Łasku wydał 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wnioski:

Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej, środki dezynfekcyjne oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania techniczno – organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pomimo poprawiających się warunków pracy pracowników, informowaniu ich o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony zdrowia przed zagrożeniami, w dalszym ciągu wpływają zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych.

NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI I NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI”

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łasku nie wpływały informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Na terenie powiatu łaskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności

podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami. Ponadto PPIS w Łasku prowadzi codzienny monitoring o przypadkach podejrzeń zatruc środków zastępczymi. PPIS w Łasku prowadził jedno postępowanie administracyjne na podstawie dokumentacji przekazanej przez PPIS w Pabianicach. W związku z prowadzonymi działaniami w tym zakresie wydane zostało 1 postanowienie oraz 1 decyzja na zniszczenie środków zastępczych.

Na terenie powiatu łaskiego prowadzone są również działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania obrotowi środków zastępczych.

W związku z powyższym podczas kontroli zakładów pracy przekazywano następujące materiały edukacyjne:

- ulotka „DOPALACZOM MÓWIMY STOP WYBIERAMY ZDROWIE”
- ulotka informująca, gdzie należy szukać pomocy w sytuacji zagrożenia

Powyższe materiały zostały przekazane pracownikom służby bhp w celu ich udostępnienia oraz przedstawienia pracownikom podczas organizowanych w zakładzie szkoleń: wstępnych i okresowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przeprowadzanie spotkań, pogaderek na temat nowych substancji psychoaktywnych i omawianie zagadnień dotyczących zagrożeń wynikających ze stosowania „dopalaczy” ma na celu zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa jak groźne są tzw. „nowe narkotyki”. Przeprowadzanie tego typu działań (tj. spotkań, pogaderek, szkoleń) o charakterze zapobiegawczym, polegające na uświadamianiu pracowników jak i pracodawców jakie zagrożenia mogą powodować „nowe substancje psychoaktywne”, mogą

mieć znaczny wpływ na zmniejszenie liczby potencjalnych nabywców tych środków i substancji dystrybuowanych przy pomocy przekazu internetowego.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2023 roku na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizowano ustawowe zadania i obowiązki w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w szczególności poprzez:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- wydawanie opinii o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- uzgadnianie w zakresie higienicznym i zdrowotnym dokumentacji projektowej planowanych obiektów budowlanych,
- zajmowanie stanowiska co do zgodności wykonania obiektu budowlanego z zatwierdzonym projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych,

W 2023 roku wydano **ogółem 66 opinii** dotyczących:

- uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia - 1
- obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 2
- odstąpienia od sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko – 20
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 12
- opiniowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – 9
- opiniowanie dokumentacji projektowej – 12
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – 10
w tym większość stanowią obiekty żywienia – żywnościowe (sklepy, bary gastronomiczne, małe gastronomie), zakłady fryzjerskie, apteki.
- decyzji dotyczących opłat za wykonane czynności – 10

Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydawano w oparciu o wnikliwą analizę przedstawianych w kartach informacyjnych planowanych przedsięwzięć informacji, w szczególności w zakresie rodzaju, skali i usytuowania planowanych przedsięwzięć, usytuowania względem terenów zabudowy mieszkaniowej oraz względem ujęć wód podziemnych, przedstawionych rozwiązań technicznych i organizacyjnych mających na celu ochronę zdrowia ludzi. W 2023 r. wydane opinie dotyczyły między innymi przedsięwzięć, polegających na budowie m.in.: farm fotowoltaicznych, obiektów produkcyjno-magazynowych, przebudowy dróg czy budowy sieci kanalizacji sanitarnej. W przypadku dokumentów planistycznych, opinie wydawano w oparciu o prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone przez autorów spełniających wymagania określone przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, których zakres i stopień szczegółowości został wcześniej uzgodniony z PPIS.

W trakcie opiniowania dokumentacji projektowej zwracano uwagę czy planowana inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniami technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi. Kontrolę zgodności wykonania obiektów budowlanych z zatwierdzonym projektem budowlanym, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, dokonywano w oparciu o oględziny wybudowanych obiektów, projekty budowlane zatwierdzone przez Starostę Łaskiego oraz w oparciu o stosowne dokumenty, potwierdzające spełnienie założeń projektowych w zakresie wymiany powietrza, jakości wody, zastosowanych materiałów budowlanych, zastosowanych urządzeń do gromadzenia lub podczyszczania ścieków oraz w zakresie szczelności instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej.

W 2023 r. nie wystąpiła konieczność zgłoszenia sprzeciwu przeciwko uruchomieniu nowo wybudowanego obiektu budowlanego.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność i kompetencje

1. Inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom;
2. Wprowadzanie programów edukacyjnych krajowych, wojewódzkich i lokalnych do placówek szkolno-wychowawczych; ocena działalności zdrowotnej prowadzonej

- przez placówki wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej, inne instytucje i organizacje oraz udzielanie im pomocy w prowadzeniu tej działalności;
3. Szkolenia szkolnych realizatorów programów profilaktycznych oraz młodzieży;
  4. Organizacja konkursów: plastycznych, wiedzy i sprawności dotyczących zdrowego stylu życia
  5. Organizacja działań akcyjnych przy współpracy innych instytucji w kwestii zdrowia publicznego społeczności lokalnej

Na terenie powiatu łaskiego działaniem profilaktycznym objętych było: **14** placówek służby zdrowia, **19** szkół podstawowych, **6** szkół ponadpodstawowych, **19** przedszkoli, **10** oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, **1** żłobek oraz **1** klub malucha.

Realizowano następujące programy:

a) Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów i ich źródeł, zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego oraz zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program objął grupę 632 dzieci z 16 placówek oraz 235 rodziców i opiekunów.

b) Ogólnopolski Program Edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Jego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowało 17 placówek - 690 dzieci, 259 rodziców oraz 42 nauczycieli, łącznie 991 osób.

c) Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program przeznaczony jest dla uczniów klas czwartych szkoły podstawowej, a jego celem jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. W realizacji uczestniczyło 341 uczniów z 16 szkół oraz 270 rodziców i opiekunów.

d) Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych. Jego celem jest poszerzenie wiedzy dotyczącej zdrowego żywienia, zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, zachowań konsumenckich oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych do utrzymania zdrowia i kondycji fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej i świadomego wyboru. W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 787 uczniów z 15 szkół podstawowych oraz 429 rodziców, łącznie 1216 osób.

e) Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”

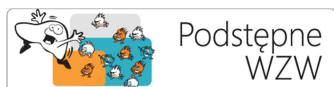
Celem kampanii jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę i prowadzących do sięgania po substancje psychoaktywne oraz uświadomienie rodzicom jak ważne jest ich wsparcie i wiedza na temat różnych środków, po które chętnie sięgają ich dzieci. Kampanię realizowało 15 szkół - 661 uczniów oraz 331 rodziców.

f) Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Zasadniczym celem programu „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych. Program realizowany był w roku szkolnym 2022/2023 w 5 szkołach ponadpodstawowych. Wzięło w nim udział 360 uczniów oraz 50 rodziców, łącznie 410 osób.

g) Program profilaktyczny „Podstępne WZW”

Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym. Program realizowały 4 szkoły - 307 uczniów oraz 24 nauczycieli, łącznie 331 osób.

h) Program profilaktyczny „Znamię! Znam je?”

Jest to program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem jest budowanie świadomości wśród młodzieży na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka, a także potrzeby profilaktyki i wczesnego wykrywania tego nowotworu. Program realizowało 6 szkół - 601 uczniów oraz 155 rodziców, łącznie 756 osób.

i) Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”

**WYBIERZ
ŻYCIE**

Program ma na celu zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. W roku szkolnym 2022/2022 uczestniczyło w nim 5 szkół - 315 uczniów oraz 180 rodziców, łącznie 495 osób

j) „Krajowy Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Przeprowadzono zajęcia w 3 szkołach podstawowych oraz 3 szkołach ponadpodstawowych, podczas których wyświetlono film Krajowego Centrum ds. AIDS pt. „AIDS – epidemia wciąż niepokonana”.

Młodzież poznała budowę wirusa HIV, drogi zakażenia, objawy, sposoby leczenia oraz pojęcie „okienko serologiczne”. W warsztatach wzięło udział łącznie 210 uczniów. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS wzięto udział w kampanii „HIVokryzja. Wyleczmy się”, poprzez stworzenie z młodzieżą spotu na temat dyskryminacji osób zakażonych wirusem HIV.

Realizowano następujące działania nieprogramowe:

a) Światowy Dzień Zdrowia

W dniach 6 marca - 4 kwietnia 2023 r. zamieszczano informacje na portalu społecznościowym Facebook. Odbiory postów – 331.

b) Światowy Dzień bez Tytoniu

Zorganizowano konkurs internetowy dla uczniów szkół podstawowych na film/animację o tematyce antytytoniowej pt. „Grow food. No tobacco. Uprawiajmy żywność. Nie tytoń” – 8 uczestników.

Zorganizowano punkt konsultacyjno-edukacyjny, dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych podczas Pikniku Rodzinnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Lotników Łaskich w Teodorach. – 120 uczestników.

Zorganizowano Piknik Profilaktyczny z okazji Dnia Mamy na Placu 11-go Listopada w Łasku, w którym udział wzięło 80 osób – punkt konsultacyjno-edukacyjny, dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych, prowadzenie uroczystości, nawiązywanie współpracy z wykładowcami. Działanie we współpracy ze

Stowarzyszeniem Amazonek Łask-Kolumna.

Przeprowadzono akcję „Nasionka zamiast tytoniu” – dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych oraz nasion marchwi, rzeżuchy, rzodkiewki i sałaty – 100 osób.

Zorganizowano punkt konsultacyjno-edukacyjny, połączony z dystrybucją materiałów oświatowo-zdrowotnych podczas obchodów Dnia Dziecka w Niepublicznej Szkole Podstawowej we Wrzeszczewicach – 40 osób.

c) Światowy Dzień Rzucania Palenia

Zorganizowano konkurs na najlepszą sałatkę/surówkę i hasło antytytoniowe „*Papierosów nie palimy, bo wolimy witaminy*”, w którym udział wzięło 60 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Działanie współfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Łasku oraz Gminę Widawa.

d) Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach.

Zamieszczono 3 informacje na portalu społecznościowym Facebook. Wzięto udział w kampanii „*Go blue for AMR*” – pracownicy PSSE w Łasku przyszli do pracy ubrani na niebiesko, wykonano wspólne zdjęcie.

e) Akcje: „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje”

Zamieszczano informacje w mediach społecznościowych oraz przeprowadzono zajęcia z uczniami Szkoły Podstawowej w Bałuczu, na temat bezpiecznego wypoczynku letniego, w których udział wzięło 60 osób.

f) Profilaktyka próchnicy u dzieci.

Przeprowadzono spotkania w 9 placówkach oświatowych, połączone z instruktażem prawidłowego mycia zębów. Uczestniczyło w nich 338 dzieci.

g) Profilaktyka raka piersi.

Przeprowadzono 4 spotkania z młodzieżą szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w których udział wzięło 130 osób. Podczas spotkań przeprowadzano m.in. instruktaż samobadania piersi z wykorzystaniem fantomu piersi z wbudowanymi guzkami.

Zorganizowano również konferencję profilaktyczną pod hasłem „Dbam o siebie. Badam się”, we współpracy ze Stowarzyszeniem Amazonek Łask-Kolumna, skierowaną do dyrektorów szkół, pedagogów szkolnych, pracowników pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych województwa łódzkiego, słuchaczy Łaskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz społeczności lokalnej. Uczestniczyło w niej ponad 60 osób. W uroczystościach wzięli

również udział przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Łasku oraz Starostwa Powiatowego w Łasku.

h) Profilaktyka używania wyrobów tytoniowych wśród młodzieży szkolnej.

Współorganizowano konkurs plastyczny „Nie wypalaj się” o tematyce antytytoniowej, w którym uczestniczyło 10 osób. Zorganizowano punkt informacyjno-diagnostyczny w Łaskim Domu Kultury, gdzie dystrybuowano materiały informacyjne oraz dokonywano pomiarów tlenu węgla w wydychanym powietrzu, przy użyciu smokerlyzera.

i) Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”

Zorganizowano 2 punkty konsultacyjno-informacyjne na temat suplementów diety, zgodnie z wytycznymi EFSA (European Food Safety Authority - Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności).

j) Zdrowe odżywianie.

Przeprowadzono 2 spotkania z młodzieżą na temat zbilansowanej diety i aktywności fizycznej, w których udział wzięło łącznie 70 osób.

PODSUMOWANIE

W 2023 roku, w porównaniu z rokiem ubiegłym, obszary objęte nadzorem nie wykazywały istotnych zmian a większość działań stanowiła kontynuację już rozpoczętych w ubiegłych latach.

Stan sanitarno-porządkowy nie budził większych zastrzeżeń. Największą dbałość i estetykę można zauważyć w centrach miejscowości nadzorowanych gmin. Z roku na rok zauważa się, że władze gmin dokładają wiele starań, aby podległe tereny prezentowały się estetycznie. Tereny zielone, skwery zagospodarowane, obsadzone ozdobnymi krzewami i kwiatami. Sukcesywnie modernizowane są ulice, powstają nowe ścieżki rowerowe, wykonywane są nowe chodniki dla pieszych oraz wymieniane jest oświetlenie uliczne. Obserwowany wzrost zachorowań na niektóre choroby zakaźne miał podobnie jak w latach ubiegłych charakter sezonowy obserwowany wcześniej w epidemiologii tych chorób. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie łaskim należy ocenić jako dobrą. Sprawowany był nadzór nad zakładami żywienia, zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, podmiotami leczniczymi, zakładami pracy, placówkami oświatowymi oraz pomieszczeniami higieniczno- sanitarnymi w tego typu obiektach na terenie powiatu łaskiego Ludność naszego powiatu jest zaopatrywana w wodę właściwej jakości. Stwierdzono dalszą poprawę warunków procesów nauczania w wielu placówkach szkolnych i przedszkolnych.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony internetowej www.gov.pl/web/psse-lask, która jest na bieżąco aktualizowana i zawiera interesujące dane na temat działalności naszej Stacji.